

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

ANTONIO TIZZANO

17 päivänä marraskuuta 2005¹

1. Belgian Hof van Cassatie on esittänyt 22.10.2004 tekemällään välipäätöksellä yhteisöjen tuomioistuimelle EY 68 ja EY 234 artiklan nojalla kaksi ennakkoratkaisukysymystä, jotka koskevat oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 (jäljempänä asetus N:o 1348/2000 tai asetus) tulkintaa.²

I Asiaa koskeva lainsäädäntö

A Yhteisön oikeus

3. Koska neuvosto katsoi, että ”sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa jäsenvaltioiden välillä lähetettävien oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannon parantamista ja nopeuttamista” (johdanto-osan toinen perustelukappale), se antoi asetuksen N:o 1348/2000.

2. Belgialaistuomioistuin haluaa lähinnä tietää, vahvistetaanko asetuksessa N:o 1348/2000 jonkinlainen hierarkia siinä säädettyjen eri tiedoksiantotapojen välillä. Kyseinen tuomioistuin tiedustelee erityisesti, onko tiedoksianto jäsenvaltioiden nimeämille viranomaisille ensisijainen tiedoksiantotapa suoraan postitse tapahtuvaan tiedoksiantoon nähden ja onko se siis silloin, kun näitä molempia tapoja käytetään, ratkaiseva seikka määrittäessä tiedoksiannon suorittamisen päivämäärää.

4. Asetuksen II luvussa säädetään toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien siviili- tai kauppaoikeudellisia asioita koskevien oikeudenkäyntiasiakirjojen jäsenvaltiossa tapahtuvan tiedoksiannon (tai lähettämisen) eri tavoista.

5. Ensimmäinen tapa on tiedoksianto jäsenvaltioiden nimeämille viranomaisille, jotka ovat toimivaltaisia lähettämään ja vastaanottamaan kyseisiä asiakirjoja (jäljempänä tie-

¹ — Alkuperäinen kieli: italia.

² — EYVL L 160, s. 37.

doksianto nimettyjen viranomaisten välityksellä). Asetuksessa säädetään yksityiskohtaisesti tätä tiedoksiantotapaa koskevista säännöistä ja edellytyksistä (1 jakso, 4–11 artikla). Yhteenvetona todettakoon, että tiedoksi annettava asiakirja, jonka mukana on vakio-lomakkeelle laadittu ja asianmukaisesti käännetty pyyntö, toimitetaan jäsenvaltion vastaantavalle viranomaiselle. Kun vastaanottava viranomainen on lähettänyt lähetettävälle viranomaiselle vastaanottotodistuksen, se toimittaa asiakirjan tiedoksiannon tai huolehtii sen toimittamisesta oman valtionsa lain mukaisesti. Tämän jälkeen se laatii todistuksen tiedoksiannosta lähetettävälle viranomaiselle toimitettavaksi.

6. Tämän ensin mainitun tavan lisäksi asetuksessa säädetään ”muista — — toimitus- ja tiedoksiantotavoista” (2 jakso), joita ovat i) asiakirjojen lähettäminen konsuliviranomaisten tai diplomaattisten edustajien välityksellä (12 ja 13 artikla), ii) suorat postitiedoksiannot (14 artikla, jäljempänä postitiedoksiannot) ja iii) suora tiedoksiantopyyntö (15 artikla).

7. Nyt käsiteltävän asian kannalta on mainittava erityisesti postitiedoksiantoja koskeva 14 artikla, jossa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltio saa toimittaa oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiantoja lähettämällä

ne suoraan postitse toisessa jäsenvaltiossa asuville henkilöille.

2. Jäsenvaltio voi 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti määritellä ne edellytykset, joilla se hyväksyy oikeudenkäyntiasiakirjojen postitiedoksiannon.”

8. Portugali on ilmoittanut hyväksyvänsä asiakirjojen postitiedoksiannon sillä edellytyksellä, että ne toimitetaan kirjatulla kirjeellä saantitodistuksin ja että asiakirjan mukana on asetuksen säännösten mukainen käännös.³

B Kansallinen lainsäädäntö

9. Nyt käsiteltävän asian kannalta on muistettava, että oikeudenkäyntimenettelystä

3 — Ks. oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 23 artiklaan perustuvat jäsenvaltioiden ilmoitukset (EYVL C 151, 22.5.2001, s. 4), sellaisena kuin ne ovat muutettuina oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1348/2000 23 artiklaan perustuvien jäsenvaltioiden ilmoitusten ensimmäisellä tarkistuksella (EYVL C 202, 18.7.2001, s. 10).

annetun Belgian lain (jäljempänä laki) 1051 §:n 1 momentin mukaan muutoksenhaku-aika on yksi kuukausi tuomion tiedoksiannosta. Lain 55 §:n mukaan sitä pidennetään 30 päivällä, mikäli henkilöllä, jolle tuomio annetaan tiedoksi, ei ole asuinpaikkaa eikä kotipaikkaa Belgiassa.

13. Asia ratkaistiin alimmassa oikeusasteessa eli Rechtbank van Koophandeissa (Courtrain kauppaoikeudellisia asioita käsittelevä tuomioistuin) tuomiolla Youngin hyväksi, ja tämä suoritti tiedoksiantamisen vastapuolelle kahdella eri tavalla.

10. Lisäksi on mainittava 40 §:n 1 momentti, jossa täsmennetään, että postitiedoksianto katsotaan suoritetuksi, kun asiakirja on jätetty postitoimipaikkaan.

14. Ensimmäinen tiedoksianto tapahtui suoraan postitse asetuksen 14 artiklassa tarkoitettulla tavalla. Young tarkemmin sanoen toimitti tiedoksiantoasiakirjan postitoimipaikkaan 12.10.2001, ja Plumex palautti saantitodistuksen 17.10.2001.

II Tosiseikasto ja asian käsittelyn vaiheet

11. Nyt käsiteltävään asiaan liittyvät tosiseikat on kuvattu ennakkoratkaisupyyntöissä melko hajanaisesti.

15. Toinen tiedoksianto suoritettiin Belgian ja Portugalin nimettyjen viranomaisten välillä 6.11.2001.

12. Siitä on kuitenkin mahdollista päätellä, että pääasian vastapuolina on kaksi yhtiötä: portugalilainen yhtiö Plumex ja belgialainen yhtiö Young Sports (jäljempänä Young).

16. Plumex valitti tiedoksi annetusta tuomiosta Hof van beroepiin 17.12.2001. Valitus jätettiin kuitenkin tutkimatta. Muutoksenhaku-tuomioistuin näet katsoi, että määräaika alimman oikeusasteen tuomion riitauttamiseksi oli alkanut kulua seuraavana päivänä ensimmäisen tiedoksiannon suorittamisesta (12.10.2001 suoritettu postitiedoksianto), ja se oli päättynyt kuukauden ja 30 päivää myöhemmin eli 11.12.2001. Tästä syystä 17.12.2001 päivätty valitus oli katsottava tehdyn liian myöhään.

17. Koska Plumex oli tästä eri mieltä, se teki asiassa kassaatiovalituksen.

toissijainen tiedoksiantotapa, jolloin ensin mainittu tapa on ensisijainen jälkimmäiseen tapaan nähden silloin kun molemmat tiedoksiannot suoritettiin lain säännösten mukaisesti?

18. Valittajana oleva yhtiö riitautti erityisesti Hof van beroepin päätöksen asettaa postitiedoksianto tässä tapauksessa etusijalle. Plumexin mielestä asetuksella käyttöön otetussa järjestelmässä postitiedoksianto on ”toissijainen” tapa, jota voidaan käyttää ainoastaan poikkeustilanteissa; se on joka tapauksessa alisteinen pääasialliselle tavalla, joka on 4–11 artiklassa säädetty tiedoksianto, ja se pitäisi siis ottaa huomioon, kun määritetään tiedoksiantopäivä, vaikka tiedoksianto olisi jo tapahtunut muilla sallituilla tavoilla. Plumex täsmentää, että sen vuoksi muutoksenhaun määräaika on tässä tapauksessa alkanut kulua vasta 6.11.2001 (varsinaisen tiedoksiannon päivämäärä) eikä 12.10.2001 (toissijaisen tiedoksiannon päivämäärä).

- 2) Siinä tapauksessa, että tiedoksianto suoritetaan sekä 4–11 artiklan mukaisesti että 14 artiklan mukaisesti suoraan postitse, alkaako muutoksenhaun määräaika tiedoksiannon vastaanottajan osalta kulua 4–11 artiklan mukaisesti suoritetun tiedoksiannon päivämäärästä, eikä 14 artiklan mukaisen tiedoksiannon päivämäärästä?”

20. Oikeudenkäynnissä kirjallisia huomautuksiaan ovat esittäneet Itävallan, Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitukset sekä komissio.

19. Koska Hof van Cassatie on epätietoinen asetuksen N:o 1348/2000 tulkinnasta, se on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

III Asian oikeudellinen tarkastelu

Ensimmäinen kysymys

”1) Onko 4–11 artiklassa tarkoitettu tiedoksianto pääasiallinen tiedoksiantotapa ja asetuksen 14 artiklassa tarkoitettu suoraan postitse tapahtuva tiedoksianto

21. Kansallinen tuomioistuin tiedustele ensimmäisellä kysymyksellään, onko asetuk-

sen 4–11 artiklassa säädetyn jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten välityksellä tapahtuvan tiedoksiannon ja 14 artiklassa tarkoitettun postitiedoksiannon välillä sellainen hierarkiasuhde, että ensin mainittua on pidettävä pääasiallisena tapana ja jälkimmäistä toissijaisena tapana.

järjestys siinä säädettyjen eri tiedoksiannotapojen välille. Asetuksen 14 artiklan 1 kohdassa annetaan päinvastoin nimenomaisesti jäsenvaltioille mahdollisuus suorittaa oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiantoja lähettämällä ne "suoraan postitse toisessa jäsenvaltiossa asuville henkilöille". Tällaisen mahdollisuuden käyttämisen edellytyksenä ei ole myöskään missään tapauksessa se, että muita, erityisesti 4–11 artiklassa säädettyjä tapoja olisi kokeiltu ensin.

22. Todettakoon heti, että katson kaikkien huomautuksiaan esittäneiden hallitusten ja komission tavoin, että tähän on vastattava kieltävästi. Mielestäni mainittujen kahden tiedoksiannotavan välillä ei ole siis mitään hierarkiasuhdetta, joten postitiedoksiantoa voidaan käyttää vaihtoehtoisesti tai muiden hyväksyttävien tapojen lisänä, ilman että olisi tästä syystä tarpeen odottaa näiden muiden tapojen tarpeetonta käyttöä ja erityisesti jäsenvaltioiden nimeämien viranomaisten välityksellä tapahtuvaa tiedoksiantoa.

25. Tämä päätelmä vaikuttaa mielestäni toisaalta myös asetuksen N:o 1348/2000 tavoitteen mukaiselta, koska sillä halutaan "parantaa ja nopeuttaa" jäsenvaltioiden välillä siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa "oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa" (johdanto-osan toinen perustelukappale).

23. Tätä näkemystä, jota kannatetaan myös suurimmassa osassa oikeuskirjallisuutta, tukevat sanamuotoon ja teleologiseen tulkintaan liittyvät perustelut.

26. Vaikuttaa näet siltä, että sellaista ratkaisua, jonka mukaan tiedoksianto valtioiden nimeämien viranomaisten välityksellä asetettaisiin ensisijaiseksi, olisi vaikea yhteensovitaa tämän tavoitteen kanssa, koska tämä ei luonteensakaan voisi (ks. edellä 5 kohta) varmasti olla joutuisin menettely. Toisaalta tämän tavoitteen kanssa olisi vielä vaikeampi yhteensovitaa sitä, että postitiedoksiannolle annettaisiin vain toissijainen merkitys — sen jälkeen kun se on päätetty täysin hyväksyä — koska se on varmasti nopein ja edullisin tapa (ks. edellä 6 kohta).

24. Ensin mainittujen osalta on riittävästi todettava, että asetukseen ei sisälly yhtään säännöstä, jossa vahvistettaisiin ensisijaisuus-

27. Johdonmukaisempi ja mainitun tavoitteen kanssa yhteensopivampi on siten asetuksen päinvastainen tulkinta, jonka mukaan eri hyväksyttävät tiedoksiantotavat ovat samanarvoisia ja jossa sallitaan siis toimijoiden valitsevan, mitä tapaa ne käyttävät, jolloin ne suosivat sitä tapaa, jota ne kulloinkin pitävät asianmukaisimpana ja soveltuvimpana tapana omiin tarpeisiinsa, tai myös käyttävän niitä samaan aikaan siinä toivossa, että ainakin jokin niistä johtaa hyvään lopputulokseen.⁴

28. Edellä esitetyistä syistä katson siis, että asetuksella N:o 1348/2000 ei oteta käyttöön hierarkiaa eikä ensisijaisuusjärjestystä 4–11 artiklassa säädettyjen tiedoksiantotapojen ja 14 artiklassa säädetyn suoran postitiedoksiannon välille.

Toinen kysymys

29. Kansallinen tuomioistuin tiedusteleo toisella kysymyksellään lähinnä, kumpaa päivämäärää on pidettävä ratkaisevana tiedoksiannon päivämäärää määritettäessä, jos on

käytetty sekä 4–11 artiklassa säädettyjä tiedoksiantotapoja että postitiedoksiantoa.

30. Komissio ja Itävallan hallitus ovat perustellusti todenneet, että asetuksessa ei ole tästä säännöksiä, ja ne päättelevät tämän perusteella, että vastausta tähän kysymykseen ei pidä hakea asetukselta vaan yksittäisistä kansallisista oikeusjärjestyksistä. Mikäli käytetään useaa tiedoksiantotapaa, sen ratkaisemiseksi, mikä on se tiedoksiantotapa, josta tietty prosessuaalinen määräaika (tässä tapauksessa muutoksenhaun määräaika) alkaa kulua, pitäisi nojautua tietoihin, jotka on tältä osin johdettavissa kulloinkin sovellettavasta kansallisesta lainsäädännöstä.

31. Vaikuttaa kuitenkin siltä, että tällainen ratkaisu ei ole yhdenmukainen tällä alalla viime vuosina tapahtuneen kehityksen kanssa, sillä se ei ole johtanut ainoastaan siihen, että siitä säädetään yhä enemmän yhteisön oikeudessa, vaan jopa siihen, että siitä säädetään asetuksella.

32. Kuten tunnettua, sen jälkeen kun jäsenvaltiot olivat ilmaisseet aikomuksensa luoda yhteinen ”vapautteen, turvallisuuden ja oikeuteen perustuva alue”, ne päättivät ”saattaa” tätä tarkoitusta varten tarvittavat toimenpiteet osaksi yhteisön oikeusjärjestyksen omia mekanismeja ja periaatteita; ne

⁴ — On huomattava, että komission tilaamassa asetuksen N:o 1348/2000 soveltamista koskeneessa tutkimuksessa ”vahvistetaan, että asiakirjat annetaan tiedoksi tai toimitetaan usein suoraan postitse” (ks. komission kertomus neuvostolle, Euroopan parlamentille ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa annettun asetuksen N:o 1348/2000 soveltamisesta (KOM(2004) 603, s. 7)).

ilmaisivat toisin sanoen tahtonsa saada tämä ala yhteisön oikeuden piiriin ja siten varmistaa sovellettavan lainsäädännön "itsenäinen tulkinta" ja "yhdenäinen soveltaminen".⁵

34. Tämä säädös ei ole myöskään direktiivi, kuten komissio oli alun perin ehdottanut.⁷ Neuvosto oli näet eri mieltä tästä ehdotuksesta ja hyväksyi Euroopan parlamentin tästä poikkeavan näkemyksen, jossa parlamentti korosti vaatimusta, joka koski "nopeaa ja selkeää täytäntöönpanoa" ja erityisesti alan säännösten "yhdenmukaisuutta",⁸ ja piti parempana antaa nämä säännökset virallisesti asetuksella eli sellaisena säädöksenä, joka, kuten tunnettua, on kaikilta osiltaan velvoittava ja jota sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. Tästä syystä annettiin asetus N:o 1348/2000, jota on tulkittava nyt käsiteltävän asian yhteydessä.

33. Nimenomaan tämän aikomuksen toteuttamiseksi toimivalta toteuttaa toimenpiteitä oikeudellisen yhteistyön alalla siviiliasioissa siirrettiin Amsterdamin sopimuksella Euroopan unionin "kolmannelta pilarista" ja tarkemmin sanoen EU:n perustamissopimuksen VI osastosta (K.1–K.9 artikla) "yhteisön pilariin". Erityisesti tässä yhteydessä asianmukaiseen yhteisön säädökseen otettiin oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta Euroopan unionin jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa tehdyn yleissopimuksen määräykset. Neuvosto antoi ehdotuksen yleissopimukseksi nimenomaan "kolmannen pilarin" yhteydessä (erityisesti EU:n perustamissopimuksen K.3 artiklan nojalla), mutta se ei tullut koskaan voimaan, koska riittävä määrä ratifiointeja puuttui.⁶

35. Tästä näkökulmasta vaikuttaa siis siltä, että koska sanamuodossa ei mainita asiasta mitään, tulkinnassa ei voida jättää selvittämättä, kuten usein tapahtuu,⁹ sitä, olisiko tavanomaisten tulkintasääntöjen avulla mahdollista antaa niille "yhteisön" tulkinta eli "itsenäinen" ja "yhdenmukainen" tulkinta sen sijaan, että viitattaisiin aina yksittäisiin kansallisiin oikeusjärjestyksiin.

5 — Ks. asia C-443/03, Leffler, tuomio 8.11.2005 (Kok. 2005, s. I-9611, 45 ja 46 kohta).

6 — Ks. yleissopimuksen tekemisestä oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta Euroopan unionin jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 26 päivänä toukokuuta 1997 annettu neuvoston säädös (EYVL C 261, s. 1). Muistutettakoon täydellisyyden vuoksi, että ennen tätä yleissopimusta alalla oli voimassa kausinvälisiä sopimuksia, erityisesti Haagissa 15.11.1965 allekirjoitettu oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa koskeva yleissopimus, jonka myös suurin osa unionin jäsenvaltioista on hyväksynyt.

7 — Komission ehdotus neuvoston direktiiviksi oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta Euroopan unionin jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa (EYVL 1999 C 247 E, s. 11).

8 — Parlamentti korosti ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa antamassaan mietinnössä ((1999)219 — C5-0044/1999 — 1999/0212(CNS), s. 5), että "toisin kuin direktiivillä asetuksella on se etu, että sillä varmistetaan yhteisön tekstin nopea, selkeä ja yhdenmukainen täytäntöönpano, joka vastaa tavoiteltua päämäärää".

9 — Ks. edellä alaviiteessä 5 mainitussa asiassa Leffler annettu tuomio.

36. Katson Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan hallitusten tavoin, että kun tarkastellaan tutkittavan asetuksen logiikkaa ja otetaan huomioon siinä mainitut päämäärät, tällaista tulkintaa ei voida sulkea pois.

37. Kuten edellä näet todettiin, tällä asetuksella pyritään sen nimenomaisen sanamuodon mukaan ”parantamaan” ja ”nopeuttamaan” siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa jäsenvaltioiden välillä lähetettävien oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiantoa (johdanto-osan toinen perustelukappale).

38. Tässä mielessä on täysin johdonmukaista olettaa, että koska asetuksessa sallitaan siinä mainittujen eri tiedoksiantotapojen lainmukainen käyttäminen ilman että siinä vahvistettaisiin niiden välistä hierarkiaa, sillä on pyritty parantamaan järjestelmää tarjoamalla laajempaa vaihtoehtojen valikoimaa. Nimenomaa tästä syystä on kuitenkin lisäksi oletettava, että siinä ei ole haluttu lisätä sekaannusten ja epävarmuuden vaaraa asettamalla nämä tavat kilpailemaan keskenään tiedoksiannon päivämäärän määrittämisen osalta. Juuri näin kuitenkin tapahtuisi, mikäli, ilman että asetuksessa on esitetty mitään tämänsuuntaista, kyseenalaistettaisiin luonnollinen ja johdonmukainen edellytys,

jonka mukaan se päivämäärä, joka on otettava huomioon tiedoksiannon päivämäärää määritettäessä, on ensimmäisen pätevästi suoritettun tiedoksiannon päivämäärä.

39. Asiakirjojen toimittamisen ”nopeuttamisen” tavoitteen osalta vaikuttaa siltä, että sen nopeuden ja tehokkuuden tavoitetta edistetään, mikäli etusija niiden joukossa annetaan tiedoksiannon ajankohdalle eikä valitulle tavalle, koska eri tapojen välillä ei ole olemassa mitään hierarkiaa. Tämä merkitsee toisin sanoen sitä, että nyt käsiteltävässä asiassa on otettava huomioon tiedoksianto, joka on säädettyjä muotoja noudattaen suoritettu nopeammin, eikä jostain syystä myöhemmin tehtyä täydentävää tiedonantoa.

40. Edellä esitetyistä syistä katson, että asetusta N:o 1348/2000 on tulkittava siten, että mikäli tiedoksianto on suoritettu kahdella eri tavalla, yhtäältä asetuksen 4–11 artiklan mukaisesti ja toisaalta 14 artiklassa tarkoitulla tavalla suoraan postitse, oikeudenkäyntiasiakirja on katsottava annetun tiedoksi silloin, kun ensimmäinen tiedoksianto on suoritettu pätevästi.

IV Ratkaisuehdotus

41. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin antaisi Hof van Cassatielle seuraavan vastauksen:

- 1) Oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa 29 päivänä toukokuuta 2000 annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1348/2000 ei säädetä hierarkiasta eikä ensisijaisuusjärjestyksestä 4–11 artiklassa säädettyjen asiakirjojen tiedoksiantotapojen ja 14 artiklassa säädetyn suoraan postitse tapahtuvan tiedoksiannon välillä.

- 2) Asetusta N:o 1348/2000 on tulkittava siten, että mikäli tiedoksianto on suoritettu kahdella eri tavalla, yhtäältä asetuksen 4–11 artiklan mukaisesti ja toisaalta 14 artiklassa tarkoitettulla tavalla suoraan postitse, oikeudenkäyntiasiakirja on katsottava annetun tiedoksi silloin, kun ensimmäinen tiedoksianto on suoritettu pätevästi.